

Ліля НЕВГАД,

курсант 302 н.г. навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри тактичної підготовки навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ

Свєн БАКУТІН

КОМЕНДАНТСЬКА ГОДИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Наразі по всій території України діють умови правового режиму воєнного стану, через що, можливе тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб. Про строк дії таких обмежень та їх вичерпний перелік, а також про тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб зазначено в Указі Президента України «Про введення воєнного стану в Україні». Цим Указом було запроваджено правовий режим по всій території України [1].

Однією із обмежень правового режиму, є комендантська година. Вона запроваджується відповідною військово-цивільною адміністрацією для забезпечення безпеки громадян та збереження правопорядку. Відповідно до ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» комендантська година містить в собі заборону перебування у певний період доби на вулицях та в інших громадських місцях без спеціально виданих перепусток і посвідчень. В цей період патрульні наділенні повноваженнями перевіряти документи та встановлювати на яких підставах громадяни перебувають на вулицях та в інших громадських місцях [2].

В межах своїх повноважень, патрульні мають право:

- Затримувати та передавати до органів чи підрозділів Національної поліції осіб, що вчинили або вчиняють правопорушення;
- Відповідно до законодавства застосовувати заходи фізичного впливу, зброю та спеціальні засоби;

- Перевіряти у громадян документи, що посвідчують особу, документи, що підтверджують законність перебування на території України, та перепустки, а в разі відсутності документів – затримувати таких осіб та доставляти в органи або підрозділи Національної поліції для встановлення особи;

- Перевіряти у громадян посвідчення, документи на транспортний засіб, також сам транспортний засіб та багаж, який перевозиться;

– Вилучати у осіб предмети, які є знаряддям або об'єктом правопорушення та передавати їх до органів чи підрозділів Національної поліції [3].

Також в умовах воєнного стану, працівники поліції можуть:

– Тимчасово обмежувати або забороняти рух осіб, транспортних засобів, зокрема транспортних засобів іноземних, консульських установ на вулицях, дорогах та окремих ділянок місцевості;

– Виводити з певних територій осіб та евакуювати транспортні засоби;

– Проникати на територію та у приміщення підприємств, установ, у житлові приміщення під час вчинення правопорушень та в разі переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, якщо зволікання може створити реальну загрозу життю чи здоров'ю осіб;

– Використовувати із службовою метою засоби зв'язку і транспортні засоби, що належать особам, підприємствам, організаціям, для запобігання вчиненню кримінального правопорушення, переслідування та затримання осіб, що підозрюються у вчиненні злочину, або для доставки до лікувальних закладів осіб, які потребують медичної допомоги, проїзду до місця злочину [4].

Законодавець не встановлює конкретної відповідальності за порушення комендантської години, проте було схвалено законопроект про відповідальність за порушення комендантської години. В цьому законопроекті зазначена певна відповідальність, а саме застосування громадських чи виправних робіт або адміністративний арешт – до 15 діб, якщо особа відмовляється від виконання законного розпорядження або вимоги поліцейського.

Проте, відповідальності за порушення комендантської години не буде, якщо:

- особа прямує до/з укриттів під час повітряної тривоги;
- супроводжує поранених або важкохворих;
- здійснює заходи з евакуації населення або рятування майна;
- надає медичну (домедичну) допомогу;
- перебуває в стані крайньої необхідності [5].

Незважаючи на дестабілізаційні чинники, а також постійне залучення особового складу Національної поліції до виконання завдань територіальної оборони, забезпечення та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, зокрема документування воєнних злочинів, протидії діяльності диверсійно-розвідувальних груп, несення служби на блокпостах, реагування на заяви і повідомлення в умовах війни, участі в евакуаційних заходах та заходах з розмінування деокупованих територій, забезпечення кібероборони держави тощо, органами та підрозділами поліції – безпекова ситуація в державі утримувалася на належному рівні.

Список використаних джерел

1. Подільська районна в місті Києві державна адміністрація. Офіційний веб портал КМДА Відповідальність за порушення комендантської години <https://podil.kyivcity.gov.ua/news/27003.html>.

2. Военний стан та комендантська година, що варто знати. Координаційний центр з надання правничої допомоги <https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi/vijskovyj-stan-ta-komendantska-godyna-shho-var-to-znaty/>.

3. Указ Президента України №64/2022 від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні» Офіційне інтернет-представництво <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.

4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

5. Схвалено законопроект про відповідальність за порушення комендантської години: які штрафи передбачені <https://www.kmu.gov.ua/news/skhvaleno-zakonoproekt-pro-vidpovidalnist-za-porushennia-komendantskoi-hodyny-iaki-shtrafy-peredbacheni>.

Орина НЕПЛОХОВА

курсант 101 н.г. навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри тактичної підготовки
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ

Євгеній ГУЗЕНКО

ЗАГРОЗИ І ВИКЛИКИ, ЩО СТОЯТЬ ПЕРЕД ОРГАНАМИ ПОЛІЦІЇ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Упродовж 2022 року до правоохоронних органів висувалися підвищені вимоги, оскільки вони невтомно працювали над виконанням подвійних обов'язків щодо протидії злочинності та захисту від збройної агресії з боку російської федерації. Збільшення робочого навантаження на ці агентства було прямим результатом цих багатогранних цілей. Збройні сили країни-агресора під час військової агресії вчинили численні військові злочини як на тимчасово окупованих територіях України, так і за її межами [1].

Ця агресія також призвела до значного зростання наявності зброї та боєприпасів серед цивільного населення. Крім того, було тимчасово окуповано окремі райони території країни, зруйновано об'єкти критичної інфраструктури, зокрема енергетики, перекрито логістичні канали. Значних пошкоджень зазнав житловий фонд